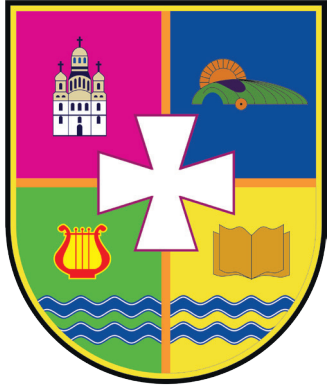

Наша громада – єдина родина

Де згода в сімействі, де мир і тишина,
Щасливі там люди, блаженна сторона.
І.П. Котляревський.

ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНА ГАЗЕТА ПРО ЖИТТЯ НАШОГО КРАЮ №17(69) 25 ВЕРЕСНЯ 2020 РОКУ

Ветерани – гордість і совість нашої громади

Шановні ветерани, представники старшого покоління!

Щороку 1 жовтня з ініціативи ООН у світі відзначають Міжнародний день людей похилого віку. В Україні це свято має ще одну назву – День ветерана.

Цей день – не нагадування про вік, а чудова можливість висловити теплі слова вдячності ветеранам війни, старшим мешканцям громади, своїм батькам, дідусям і бабусям за внесок у наше з вами життя, розвиток громади, багаторічну добросовісну працю, доброту та мудрість.

Ви гідно виховували дітей, а сьогодні передаєте свій досвід онукам та правнукам. Ви завжди вірили в кращі часи і вчили нас цьому ж. Приємно, що багато із вас веде активний спосіб життя. Ви берете участь у патріотичному вихованні молоді, займаєтеся мистецтвом та творчістю, є членами громадських організацій.

Бажаємо вам міцного здоров'я, довголіття, достатку, любові, поваги й піклування близьких людей. Хай тішать своїми успіхами діти, внуки та правнуки і ніщо не засмучує ваші будні.

З глибокою шаную і повагою
Віктор КОРДУБАН,
голова ради директорів ПП «БіАГР»,
Оксана КОРДУБАН,
генеральний директор ПП «БіАГР».

Шановні ветерани Білоцерківської громади!

Щиро вітаю вас із Днем людей похилого віку та Днем ветерана! Цей день – символ єдності та спадкоємності поколінь, адже ваші працелюбство, наполегливість, служіння суспільству та шанобливе ставлення до людей – гарний приклад для наслідування сучасній молоді.

Люди старшого покоління накопили багатий життєвий досвід, знання, вміння. Усе це ви залюбки передаєте у спадок молоді. Ви – джерело народної мудрості, приклад для молоді.

Прийміть щирі вітання і глибоку вдячність за все, що ви зробили для своїх нащадків. Бажаю передусім здоров'я, а ще – безхмарного неба, сил та наснаги і далі дарувати тепло ваших посмішок, щастя та благополуччя! Нехай всі проблеми та незгоди обходять стороною, а добро, що ви робите, повертається сторицею!

Іван ЛЕЩЕНКО,
Білоцерківський сільський голова.

1 жовтня в Україні відзначається Міжнародний день людей похилого віку. Не люблю цього виразу: «похилого віку», «поважного віку»... Невже все залежить від позначки в паспорті? Потреби, відчуття, душевний стан – вони в кожного різні, і часто-густо літні люди зовсім не вважають себе «похилими». Їм справді уже за... Або, як кажуть, 60+. Їхні руки й справді втомлені важкою працею, а тіло, буває, зболене не проханими хворобами. Та вони юні душою, щирі, завзяті й відверті. А ще вони мудріші за інших, бо багато прожили й пережили, а тому цінують життя і передають свій досвід молоді. Вони сміливі, бо їм нічого боятися, адже пройшли свій життєвий шлях чесно й відкрито. А ще вони знають ціну справжньої дружби і закоханих в пісню...

Я щиро вдячна вам, дорогі наші ветерани, за вашу небадужість, людяність, любов до ближнього, за доброту, якою сповнені ваші серця. Воістину, ви – гордість і совість нашої громади!

Звичайно, напередодні свята є велике бажання відзначити найактивніших членів Білоцерківської ветеранської організації. Це – Борис Якимович Свіридов, який зі своїм досвідом завжди старається організувати людей на добрі справи, допомогти громаді. Дякуючи Ніні Олексіївні Корнієнко, Аллі Василівні Крипак, Вірі Федорівні Отченашенко та жителям вулиці Вишневої приміщення поштового відділення села Красногорівки опалюється.

Чистоту на автобусних зупинках постійно підтримують небадужі пенсіонери: Поліна Пилипівна Шарай, Любов Миколаївна Омеліч із Дзюбівщини, Зінаїда Євгенівна Омеліч та Лідія Іванівна Хоменко з Красногорівки.

У приміщенні поштового відділення с. Білоцерківки по середніх наших ветерани отримують пенсії, а чистоту на громадських засадах підтримує Ніна Василівна Чугуй. Хочеться мені про цю жінку сказати кілька хороших слів. Вона – мій заступник по Білоцерківці, піклується про самотніх, хворих та стареньких. Її активна життєва позиція в усьому: вона активна учасниця різних поетичних конкурсів, вона організовує прощання з померлими односельцями, старається допомогти кожному і словом, і ділом.

Аматорські колективи будинків культури пісню і дружною об'єднують десятки ветеранських сердець. Євдокія Костянтинівна Черних, Тетяна Григорівна Іванча, Євгенія Миколаївна Харченко, Ольга Павлівна Дейко, Алла Іванівна Стеценко, Ніна Володимирівна Скрипник – це народний аматорський колектив «Горлиця» з Красногорівки, який виконує фольклорні пісні. А колектив «Струмочок» з Білоцерківки об'єднує справжні сценічні таланти: Любов Василівну Міщенко, Любов Миколаївну Каленчук, Людмилу Іванівну Чепракову, Катерину Василівну Шарай, Ніну Миколаївну Бондар, Валентину Степанівну Олешко. Із задоволенням відвідує

В. А. Дзюба, М. М. Махно,
Л. І. Горобець доглядають за
пам'ятником полеглим воїнам.

репетиції, бере участь у концертах, грає на гармошці, на трубі, передає свою майстерність підростаючому поколінню Анатолій Іванович Тимошенко.

Не можу не згадати ще одного активного ветерана. Житель с. Білоцерківка Михайло Олексійович Сизоненко – це людина з активною життєвою та громадською позицією. За професією та покликом душі він історик і краєзнавець, чимало зробив для відродження сільського музею. Допомігав Олександрові Миколайовичу Матвійцю в написанні книги «Що залишаємо...»

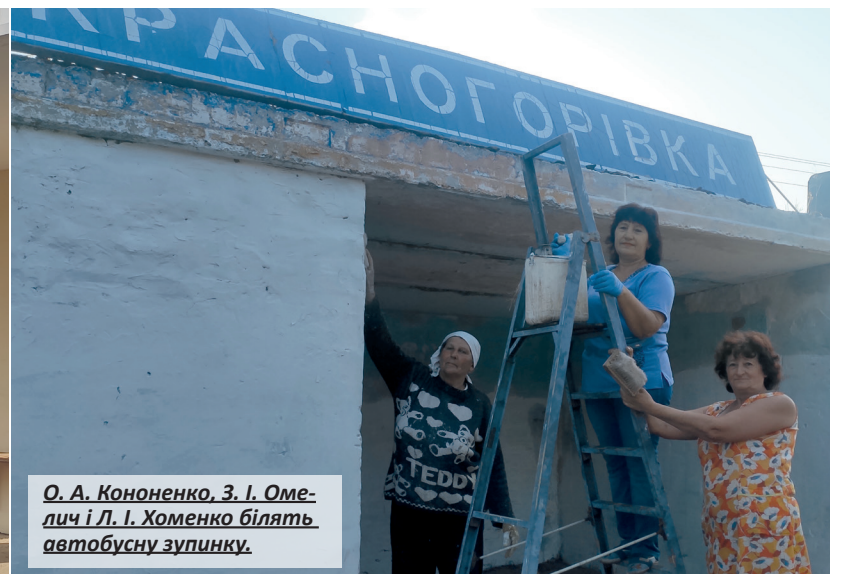
(про історію с. Герусівка). Вагомий внесок зробив у вирішення питання з водопостачанням свого багатоквартирного будинку. Зараз працює в територіальній виборчій комісії.

Зі святом вас, шановні активісти ветеранського руху! Ми щиро захоплюємося вами, ви – яскравий приклад для наслідування. Адже 60 – це той вік, коли справжнє життя тільки починається. Як ми його проведемо – залежить тільки від нас.

Ольга КОНОНЕНКО,
голова ветеранської організації
Білоцерківської ОТГ.

Жительки Дзюбівщини Л. М. Омеліч
і П. П. Шарай постійно прибирають
зупинку транспорту.

О. А. Кононенко, З. І. Омеліч
і Л. І. Хоменко білять
автобусну зупинку.

Вони залишаються молодими душою

Легендарна кінозірка Бетт Девіс якось сказала: «Старіння – це не для слабких!»

Справді, старіння – складний і малоприємний процес. Але якщо перестати плакати про «молодість, що безповоротно минула», то зрілий вік відкриває чимало нових можливостей. Можна присвятити вільний час піклуванню про близьких чи якомусь хобі. Не забуваймо: єдиний спосіб прожити довго – це постаріти. Тож якщо всупереч немічному тілу й безнадійним перспективам розум старої людини відкритий змінам, серце зберегло здатність радіти і дивуватися, а очі світаються вогнем, про старість говорити рано.

Ось про таких молодих душою літніх людей і хочеться розповісти. Адже активні ветерани є скрізь.

Скажімо, у с. Поділ та Огіривка ветерани беруть активну участь у прибиранні на кладовищах. І

завжди проводжають в останню путь померлих та бережуть пам'ять про них, розповідає голова ветеранської організації цих сіл Людмила Іванівна Фоміна.

У Бірках Є. М. Жеревчук, М. С. Жеревчук, Н. В. Беркало, Т. М. Онопко та М. Д. Онопко, А. П. Чорнуха, Г. М. Чорнуха, О. В. Коцицька, К. Я. Осіпова та І. А. Осіпов ніколи не залишаються осторонь громадського життя. А ветеранську організацію багато років очолює Михайло Борисович Мацько. Він, до речі, бере активну участь ще й у художній самодіяльності.

Не стоять осторонь проблем жителів Балаклії, Колосівки, Писарівщини ветерани війни і праці: Колодько Василь, Куц Віктор, Катруша Любов, Ісаєнко Ольга, Цика-

Ветерани с. Бірки обговорюють найважливіші
питання життєдіяльності села.

ло Ганна, Тихоненко Галина, Павлик Галина, Андрощуки Ольга і Віктор, Охрімчук Надія, Михайлець Микола, Ісаєнко Ольга. Вони активні учасники художньої самодіяльності,

допомагають у проведенні свят та різних заходів, а об'єднує їх на добрі справи голова ветеранської організації, депутат сільради Лобанова Любов Андріївна.

Їм довірено найцінніше

Наша Білоцерківська ОТГ – одна з небагатьох на Полтавщині (якщо не єдина), де після об'єднання зберегли всі навчальні заклади. Цим маємо завдячувати нинішньому депутатському корпусу і, звичайно ж, Білоцерківському сільському голові І. В. Лещенку.

Педагог за фахом, який, до всього, має величезний досвід роботи, він чудово розуміє, що якісна освіта та всебічний розвиток у дитячому віці забезпечують подальші успіхи й досягнення в дорослому житті. Чи залишаться наші діти в

ра по дошкільній освіті Бірківського НВК Надія Іванівна Мацько. – Дитячий радості теж не було меж. Дітки дуже скупили один за одним, а також за працівниками закладу. У нас зараз двадцятьтеро малюків: 15 дівчаток і 5 хлоп-

Так відкривали дитсадок «Берізка» у Подолі рік тому, коли про коронавірус і карантин не було навіть згадки.

громаді, чи пойдуть кудись підкорювати світ, їм, як кажуть, знання за плечима не носити.

Звичайно, утримувати навчальні заклади сільській раді не просто. Хтось інший на місці Івана Васильовича одразу б «оптимізував» мережу освіти та позбувся малокомплектних шкіл, заодно скоротивши «зайвих» педагогів. Він же запропонував нестандартний вихід: створити на базі шкіл I–II ступенів навчально-виховні комплекси, об'єднавши під одним дахом школу й дошкільний заклад.

Дошкільне виховання – це ще один напрямок, який постійно перебуває в полі зору сільського голови. У центрі кожного старостинського округу є свій дошкільний заклад. Тому для батьків, які працюють, немає проблеми, з ким залишити дітей.

Ранкову зарядку в Білоцерківському дитсадку «Дюймовочка» проводить вихователь С. О. Дубовик. Фото Н. В. Суліменко.

– Коли 25 серпня після карантину відновив роботу наш дошкільний заклад, батьки неабияк зраділи, – розповідає заступник директо-

чиків. Четверо вихованців цього року пішли до першого класу, та на зміну їм прийшли п'ятеро малюків. У стінах НВК вони отримують

належне виховання, навчання, повноцінний розвиток і спілкування, а головне – тепло і підтримку. І, звичайно ж, калорійне харчування. Дехто з батьків розповідає, що вдома не може змусити дитину їсти. А тут, у колективі, всі повністю з'їдають свої порції.

У дошкільному відділенні Бірківського НВК працюють вихователі Оксана Фелонівна Пруднікова та Ірина Анатоліївна Кагірова, помічник вихователя Світлана Володимирівна Легка, кухар Тетяна Павлівна Москаленко.

Схожа ситуація й у дошкільному відділенні Балаклівського НВК, яке відновило роботу 1 вересня. Заклад відвідують 13 маленьких вихованців, зокрема троє новачків.

Вихователь Ніна Павлівна Назмеєва та помічник вихователя Галина Віталіївна Карасенко постійно привчають малюків до самостійності, проводять змістовні заняття, цікаві ігри тощо. А кухар Людмила Абрамівна Шипоша готує смачні й різноманітні страви.

Для маленьких жителів Бірок та Балаклії відвідування дитсадків – це ще й гарна підготовка до школи. І хоча дошкільні відділення функціонують у відокремлених приміщеннях, малюків не обмежують у пересуванні закладом: вони добре знають, де розташовані шкільні класи, ідальня, спортивна та актові зали. Тому коли стають першокласниками, без остраху йдуть до школи, наче в рідну домівку. Правда, зараз ма-

ленькі вихованці здебільшого проводять час на повітрі.

– Вранці, коли діти приходять до дитсадка, ми вимірюємо їм температуру й заносимо цю інформацію в журнал, – розповідає заступник директора по дошкільній освіті Балаклівського НВК Валентина Андріївна Фененко. – Коли діти зроблять на вулиці зарядку та пограються, заводимо їх у приміщення на сніданок. Після сніданку знову виводимо на вулицю. Стежимо, щоб вони добре мили руки, дезінфікуємо їм руки дезрозчином. Протягом дня повторно вимірюємо температуру через кожні 4 години. Такі ж карантинні заходи застосовуємо й щодо дорослих.

2 вересня прийняв дітлахів і наймолодший дошкільний заклад громади – Подільський дитсадок «Берізка». Тут теж дотримуються всіх карантинних заходів: вимірюють температуру, мийть та дезінфікують приміщення, меблі, іграшки тощо. Спілкуватися з батьками тепер доводиться в захисних масках або по телефону, нарікає завідувача дитсадком Катерина Федорівна Вишар. Але дорослі добре розуміють, що здоров'я дітей – понад усе. Катерина Федорівна розповідає, що цього року в «Берізці» нехай і незначне, та все ж поповнення: 12 діток проти 8 торік. У дитсадку функціонує різнобікова група, яку зокрема відвідують дівчинка віком

2 роки 2 місяці й хлопчик із особливими потребами. Із дітьми працюють вихователь Анна Арутюнівна Даценко, помічник вихователя Марина Миколаївна Вишар, при потребі їм допомагає підсобна працівниця Валентина Миколаївна Писаренко.

А ось у дитсадку «Барвінок», що в с. Красногорівка, дітей поменшало. Завідувача дитсадком Галина Степанівна Яковенко пояснює це демографічним процесом: кількість дітей дошкільного віку в Красногорівці та сусідніх селах суттєво зменшилася.

– Торік на навколишній території налічувалося 52 дитини відповідного віку, цього року – лише 41, – розповідає вона. – Наш дитсадок відвідували 18 шестирічних дітей, які 1 вересня пішли до школи. Залишилися 18 вихованців, але заклад відвідують щодня 12–15 дітей. У когось – алергія, у когось – застуда чи інші захворювання.

Батьки ретельно стежать за здоров'ям малюків і не приводять у садочки дітей із температурою чи іншими симптомами застуди. У свою чергу вихователі щоранку вимірюють температуру та розпитують дітей про самопочуття. Проте був випадок, коли нежить і температура несподівано з'явилися вдень. Довелося викликати батьків та передчасно забирати хвору дитину з садочка, розповідає завідувача.

Уже багато років у закладі працюють вихователь Світлана Григорівна Прийма, помічник вихователя Олена Василівна Легка, кухар Оксана Володимирівна Олефір та працівник по пранню білизни Віра Миколаївна Ніколайчук.

Красногорівський «Барвінок» та Білоцерківський дитсадок «Дюймовочка» були першими закладами в громаді, які відновили діяльність після карантину: вони функціонують із 16 липня.

– Попередньо всі працівники дошкільних установ громади здали аналізи на наявність вірусу SARS-CoV-2, що викликає COVID-19, – розповідає завідувача дитсадком «Дюймовочка» Наталія Володимирівна Суліменко. – Кошти на аналізи виділив відділ освіти. Він же забезпечив транспорт для організованої поїздки в лабораторію в Полтаві. Усі заклади повністю забезпечені дезінфікуючим розчином, паперовими серветками та рушниками (від тканинних ми давно відмовилися). Нам залишається належним чином дотримуватися протиепідемічних заходів та піклуватися про дітей. Але це – наш основний обов'язок, і ми про нього ніколи не забуваємо. Ігри, розваги, заняття проводимо здебільшого на вулиці. Дитсадок «Дюймовочка» працює за навчальною програмою «Українське дошкільня» й має гуманітарний напрям роботи. Ми приділяємо велику увагу розвитку творчих здібностей та патріотичному вихованню дітей.

Принагідно зазначимо, що Білоцерківський дитсадок відвідує 21 дитина. З малюками працюють вихователі Світлана Олександрівна Дубовик і помічник вихователя Світлана Іванівна Лазаренко (обидві – досвідчені фахівці з величезним стажем роботи).

27 вересня в Україні відзначають День дошкільця – професійне свято працівників дошкільних установ. Їм люди довіряють найцінніше – своїх малюків.

Дошкільний вік вважається одним із найвідповідальніших періодів у житті людини: в ньому закладаються підвалини знань, формується любов до природи, навколишнього світу, своєї країни. Від професіоналізму, терпіння і мудрості наших вихователів, уваги до унікального і своєрідного внутрішнього світу дитини залежить, якими виростуть наші діти. Тож напередодні професійного свята дозвольте привітати всіх працівників дошкільних установ громади та побажати їм міцного здоров'я, терпіння, любові, доброзичливості та задоволення від своєї роботи. І, звичайно ж, щирої вдячності від вихованців. Малюки, можливо, ще не вміють її належним чином висловити, та ви прочитаєте її в сяючих оченятах і радісних дитячих посмішках. Зі святом!

Зінаїда МАТЯШОВА.

Консультація

Як відбуватимуться вибори

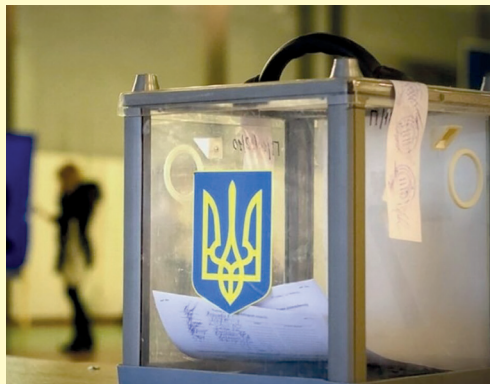
Останнім часом в Україні активно поширюються чутки про можливу відміну чи перенесення місцевих виборів, запланованих на 25 жовтня 2020 року. Однак у Офісі президента заявили, що жодних причин для цього немає. Перенесення або скасування виборів можливі лише в разі різкого погіршення ситуації із захворюваністю на COVID-19. Тоді доведеться запроваджувати в країні надзвичайний стан.

Як пояснив радник голови Офісу президента Михайло Подоляк, перенесення або скасування виборів є складним юридичним процесом, який тягне величезні витрати з бюджету і згодом може стати предметом судового розгляду. «Тобто причини для перенесення повинні бути настільки юридично вивіреними, щоб потім можна було відстояти все це в судах і отримати право на законне списання великих бюджетних коштів», – заявив він. І додав, що тему перенесення виборів розкривають опозиційні до влади політичні сили.

Та все ж поширення COVID-19 враховують при підготовці до виборів. Зокрема Кабінет міністрів України затвердив постанову про організацію і проведення виборів під час каранти-

ну. Вона містить певні вимоги та рекомендації для членів виборчих комісій і самих виборців.

«Окрім паспорта, тепер обов'язковою буде і маска. Її треба зняти, тільки щоб член комісії ідентифікував вас. Радимо взяти й ручку. Дистанція 1,5 метра і температурний скринінг на вході», – повідомляється на сторінці ЦВК у

Фейсбуці.

Для людей із симптомами респіраторно-вірусних захворювань на кожній виборчій дільниці слід установити окрему кабінку для голосування. Якщо ж виборець хворий на COVID-19, він має до 20.00 п'ятниці, 23 жовтня, прибути на дільничну виборчу комісію та написати заяву про бажання проголосувати вдома. У день виборів до нього прийдуть члени виборчої комісії з переносною скринькою.

Усі дільниці для голосування будуть зі столами без скатертин (для легкої дезінфекції поверхонь).

Виконком Білоцерківської сільської ради та ветеранська організація глибоко сумують з приводу смерті

жителя с. Красногорівка
СТАРДУБА
Олександра Олексійовича;

жительки с. Білоцерківка,
дитини війни, ветерана праці
КУЩ
Ніли Терентіївни;

жительки с. Поділ, ветерана праці
ГЛУШИЧ
Софії Миколаївни

і висловлюють співчуття рідним і близьким покійних.

Шановні педагоги Білоцерківської громади!

Передавати нащадкам розумне, добре, вічне – воістину святе покликання, для цього треба мати неабиякий талант, а також безмежне терпіння, щирю любов до дітей, доброзичливість і велике серце. Не кожному випадає щастя зустріти на життєвому шляху справжнього Вчителя – людину, яка щедро ділиться знаннями, досвідом, життєвою мудрістю та високою духовністю. Такі вчителі оберігають від помилок і водночас дозволяють розправити крила для польоту довжиною в життя. Вони, наче яскраві зорі, залишають світлий та вдячний спомин на все життя. Я навчався в Білоцерківській середній школі, тож мені пощастило на справжніх учителів. Шановні освітяни! Прийміть слова щирої вдячності за вашу невтомну працю, за високе служіння обраній справі, за творчий пошук, самовідданість і щедрість душі. Дозвольте побажати вам добра і щастя, здоров'я й довголіття, успіхів та наснаги. Хай ваша щоденна самовіддана праця буде легкою і радісною від щирої любові вдячних учнів, повниться світлою вірою у свої сили і високе призначення на землі – бути Вчителем!

Дорогі земляки! Навіть якщо ви давно закінчили школу, згадайте своїх улюблених педагогів та не забудьте привітати зі святом.

Віктор КОРДУБАН,
голова ради директорів ПП «БІАГР»,
депутат сільської ради.

Шановні педагогічні працівники!

Прийміть щирі вітання з нагоди вашого професійного свята – Дня працівників освіти!

Діти – наше майбутнє. І саме ви невтомно плачете це майбутнє: допомагаєте пізнавати навколишній світ, здобувати необхідні знання, формуєте глибокі моральні засади, прищеплюєте любов до рідної землі, своєї країни. Саме завдяки вашій щоденній праці у Білоцерківській громаді підрастає молоде покоління активних та небайдужих громадян. Тож можна бути впевненими у нашому майбутньому.

Бажаю вам, шановні педагоги, успіхів у вашій шляхетній діяльності, цікавих ідей і творчих знахідок, міцного здоров'я та благополуччя в родинах. Хай ніколи не згасають любов до професії й горіння душі. Хай кожен ваш день повниться задоволенням від роботи та новою радістю від перемог!

Оксана КОРДУБАН,
генеральний директор
ПП «БІАГР».

Дорогі вчителі, вихователі, усі працівники освітніх закладів та ветерани педагогічної ниви!

У першу неділю жовтня в Україні традиційно відзначають День працівників освіти. Це свято тих, хто обрав для себе нелегку й шляхетну професію навчання та виховання підростаючого покоління.

Бути педагогом нелегко. Ця діяльність не забезпечує матеріального багатства, натомість вимагає повсякденного духовного горіння, морального виснаження, глибокої ерудиції та постійного навчання і вдосконалення. Водночас вона дарує неабияке моральне задоволення, молодість душі, але лише у тому випадку, якщо людина по-справжньому любить дітей та обрала професію за покликанням.

У освітніх закладах Білоцерківської ОТГ невтомно трудяться 73 педагогів та 43 обслуговуючих працівників. Усі вони справжні професіонали, здебільшого досвідчені фахівці, які по багато років працюють на одному місці.

З нагоди свята бажаю всім працівникам закладів та ветеранам міцного здоров'я, життєдайної сили, енергії, невичерпного оптимізму й натхнення! Хай у ваших родинах завжди панують любов, злагода та добробут, а ваша педагогічна нива колоситься рясним урожаєм людської пошани.

Іван ЛЕЩЕНКО,
Білоцерківський сільський голова.

Своє життя вона присвятила дітям

Бували люди, зустріч із якими запам'ятовується на все життя. А іноді ця зустріч змінює твоє життя і тебе самого до невпізнанності. Часто такими людьми стають шкільні вчителі, які відкривають перед нами нові горизонти, змушують повірити у власні сили, пробуджують в нас нечувані таланти. І навіть професію на все життя ми обираємо нерідко саме під впливом таких непересічних педагогів.

Саме такою неординарною особистістю для кількох сотень жителів села Балаклія, які в дитячі роки навчалися в початковій школі, була Парасковія Семенівна Теличко.

У травні цього року вона зустріла 85-ту весну свого життя. Ми завітали до неї на початку нового навчального року разом із її ученицею Любов'ю Андріївною Лобановою і попросили сивочолу вчительку згадати минуле.

Народилася вона в сім'ї колгоспників у селі Якимове неподалік Великої Багачки 1935 року. Дітей до війни в селі було дуже багато, Якимівську школу відвідувало близько 400 учнів, тож навчання в ній відбувалось у дві зміни. Та Паша розпочала свій шлях дорогою знань лише після того, як 1943 року село повністю зачистили від фашистів. Як не дивно, але її рідна школа після закінчення війни віцїліла. В ній розташувався дитячий патронат для дітей-сиріт, але водночас проводили й навчання. Можливо, саме тоді, підсвідомо, в дівчини виникло бажання присвятити себе вихованню маленьких діток.

Тож після закінчення школи Паша поступила в педагогічне училище у Великих Сорочинцях. Але на другому курсі захворіла.

— Я боялася, що через хворобу не осилю програму, хотіла навіть кинути училище. Та мене вмовили керівниця нашої групи. Вона буквально благала мене: «Не кидай, моя лялечко, не кидай, я тобі допоможу!» І справді, вона мені допомогла здати всі предмети і я одержала диплом учителя молодших класів, — згадує Парасковія Семенівна.

Випускницю за розподілом направили на роботу в село Балаклія. Та директор місцевої школи Іван Миколайович Колодько зустрів молоду вчительку доволі прохолодно: непоказна, худорлява, низького зросту, з великими рисами обличчя вона аж ніяк не була схожою на «класичного» шкільного педагога.

— До нашого берега що тільки не припливе: як не «воно», так тріска, як не тріска, так «воно»! — розчаровано пробурчав він. І цим неабияк образив дівчину. Водночас саме слова директора змусили вольову вчительку продемонструвати всі свої здібності. Тож дуже скоро директор змінив свою думку щодо неї на протилежну.

Парасковії Сергіївні дістався клас, де хлопці були переважно бешкетниками і хуліганями («важкі діти», як кажуть зараз). Справді, діти тоді росли в неповних сім'ях, у багатьох батьки не повернулися з війни, а матерям ніколи було займатися їхнім вихованням: вони тягнули на собі і жіночу, й чоловічу роботу в колгоспі.

— І от ці хлопці влаштували мені забастовку, — розповідає вчителька. — Посідали на край колодязя, що стояв посеред шкільного двору, звісили в нього ноги і кажуть: «Не підемо на урок. А як будете заставляти — плигнемо в колодязь!» Я так злякалася! Але потім взяла себе в руки і кажу їм: «Не хочете — не йдіть. Але знайте: хто не ходить на уроки, той мусять стройовим кроком марширувати 45 хвилин по стадіону. Як у армії! Зрозуміли? Тоді слухай мою команду: Підйом! У шеренгу шийкуєсь! Кро-

ком руш!»

Директор був неабияк здивований, коли побачив, як маленька худорлява вчителька командує відомими в школі шибайголовами! Вони строем ходили в неї, як солдати в армії: від школи на стадіон, зі стадіону в школу.

Молода вчителька з першого дня роботи встановила в класі сувору дисципліну. А інакше не могло й бути: в її підпорядкуванні були два спарених класи, в одному 28 чоловік, у другому — 30. І цих 58 дітей треба було розсадити в одному приміщенні, де парти стояли в 4 ряди, навчити читати, писати... Як можна управляти такою оравною? Як 45 хвилин утримувати їхню увагу? Та Парасковії Семенівні це вдавалось. Більше того, діти полюбили її так, як не любили жодного іншого вчителя! Її клас їздив у Велику Багачку з концертами, завойовував призові місця на різноманітних змаганнях, оглядах художньої самодіяльності...

— Паша Семенівна могла викладати все, — згадує її учениця Любов Лобанова. — Вона вчила нас не лише читанню, письму й математиці. Вона читала нам книжки, вчила нас співати, грати в м'яча, красиво писати літери. А її виховну годину ми чекали, як чогось бажаного і незвичайного, вона пролітала для нас, як одна мить! Паша Семенівна вміла тримати увагу, діти на її уроках сиділи і слухали, наче заворужені. Наче якийсь чаклун із чарівною паличкою, керувала вона класом, а коли щось переповідала чи читала книзу — тиша стояла така, що чути було, як муха пролетить! Після уроків вона завжди нам щось читала: про Гулю Корольову, «Повість о настоящем человеке» або ще щось...

Згадує Любов Андріївна, які сніжні й холодні зими тоді були. І діти пішки долали по 4–5 кілометрів заметених доріг від Герусівки, Писарівщини або Колосівки, щоб дістатися до школи. І як Паша Семенівна кожного свого учня, наче рідну дитину, після уроків виряджала у зворотну дорогу. Кожного оглядала, чи тепло одягнений, перев'язувала навхрест великі материнські хустки, прилаштовувала на спину портфель і виводила на дорогу.

Така батьківська турбота молодій вчительці про своїх учнів луною котилася аж до Багачки. Якось до неї в школу прийшов її колега, вчитель із Білоцерківки. Високий, статний, симпатичний, він, трохи ніяковіючи, став пояснювати делікатну проблему, яка в нього виникла: «Розумієте, в мене нема до кого звернутися, і я вирішив прийти до Вас. Справа в тому, що в мене порвався жакет. Чи не могли б Ви його зашити?» З'ясувалося, що він був самотнім і дружини в нього не було...

— А коли я вчилася в 4 класі, у нас трапилася справжня трагедія, — розповідає Любов Андріївна. — Був жовтень місяць, пасемо ми з братом корови. І раптом біжить до нас сусідські діти, з якими ми разом вчилися, і плачуть: «Нашу Пашу Семенівну забирають! Прислали нам іншу вчительку, не нашу, погану». Як згодом виявилось, Пашу Семенівну тоді за вказівкою начальства перевели у Багачку Першу, потім у Колосівку, а нам прислали Олександру Іванівну.

Учениця та її перша вчителька:
Л. А. Лобанова і П. С. Теличко.

Ми закінчили 4-й клас, але так і не змогли звикнути до нової вчительки...

Не погодився із такою заміною й директор І. М. Колодько. Він рішуче вимагав у райвно повернення Парасковії Семенівни в Балаклію, так свого добився: вона повернулася на своє перше місце роботи і вже не змінювала його аж до виходу на пенсію. Але й на пенсії вона ще деякий час працювала в Балакліївській школі: дуже просили її не покидати дітей, і вона погодилася.

Згадує немолода жінка, як виходила заміж. Сваталася до неї двоє: Петро Павлович та Іван Григорович. Першому вона відмовила одразу, а другий їй подобався, але вона боялася виходити за нього заміж.

— Він був механізатором, працював на тракторі. Мати в нього була красунею. І він сам дуже гарний був. Та ніхто з його родичів не хотів, щоб Іван мене взяв. Особливо проти була його тітка, яка жила на Писарівщині: наречена, мовляв, мала ростом, некрасива... Та Іван настояв: «Ніхто мені не потрібен, тільки вона!» Він забрав мене прямо зі шкільного кабінету, не дав і додому зайти, й повів у сільраду розписуватися. Присутні були його родичі і кілька наших друзів. Поздоровити нас прийшов і Петро Павлович...

Це був 1968 рік. Село процвітало, розвивалися галузі рільництва, тваринництва, пізніше з'явився наслідний напрямок діяльності. Колгосп «Заповіт Леніна», центральна садиба якого містилася в Балаклії, мав 3873 га земельних угідь. Сільській раді були підпорядковані населені пункти Колосівка, Павелки (нині не існує), Писарівщина, Шипоші. Окрім восьмирічної серед-

ньої школи, в селі збудували дитсадок, Будинок культури на 400 місць. А щоб для дітей і дорослих була ще й духовна «іжа», вчителі школи ініціювали створення в селі великої бібліотеки (на 10 тисяч одиниць літератури). На додачу в Балаклію провели радіо, тож у кожній оселі тепер можна було слухати новини, музику, цікаві передачі.

Молода жінка зуміла створити в родині атмосферу злагоди, любові, поваги до старших і повного взаєморозуміння. Свекруха Парасковії Сергіївни не могла нахвалитися молодого невісткою. І нерідко дивувалася: «Пашо, як воно так виходить? Скільки ми з тобою живемо, а жодного разу не посварилися...» Та хіба могло бути інакше, якщо свекруха для молодшої жінки була наче рідна мати?

Такої сім'ї, яка була в Теличків, ще треба було пошукати! Обидві донечки — Ніна і Валя — виросли в любові й піклуванні з боку батьків та бабусі. 16 років уже минуло, як Парасковія Семенівна втратила люблячого чоловіка: помер від раку. Дочки Валя й Ніна працюють на ПП «БІАГР», онуки живуть у Полтаві, їх у бабусі троє: дві онучки й онук.

Діти — вони як квіти: поки ростуть, їх треба підживляти. І якими гарними вони виростають, коли це підживлення «розумним, добрим, вічним» здійснюється вчасно, дбайливими руками, доброю душею. Саме це упродовж усього свого життя робила Парасковія Семенівна, саме в цьому вона бачила своє покликання, своє призначення на землі. Низький уклін Вам, шановна вчителько, за Ваш невтомний труд, за чуйне серце, за Вашу любов і відданість дітям, за відданість найшляхетнішій на Землі професії — Вчителя!

Сергій МИКОЛЕНКО.

Поповнення в нашій громаді

**Вітаємо жителя с. Дзюбівщина
Віталіну Михайлівну Гришко
з народженням третьої дитини –
синочка Максима Михайловича.
Хай ваші діти ростуть здоровими,
щасливими, розумними та успішними
і стануть для вас не лише надією
та опорою, а й гордістю і захистом!
Вам же бажаємо терпіння, мудрості,
радості, достатку та любові,
успіхів завжди в усьому.**

**Дні народження відзначають
члени нашої громади:**

26 вересня

ТУР ВІТАЛІЙ ГРИГОРОВИЧ
учасник бойових дій (с. Поділ) –
35 років;

28 вересня

ТАРАН ВАЛЕНТИНА ІВАНІВНА
(с. Білоцерківка) – 60 років;

8 жовтня

ІВАЩЕНКО ЛЕОНТІЙ ЮХИМОВИЧ
(с. Герусівка) – 70 років;
БОНДАР ВІКТОР МИКОЛАЙОВИЧ
(с. Балаклія) – 60 років.

**Виконком Білоцерківської
сільської ради, рада ветеранів та
члени громади вітають
іменинників і бажають їм міцного
здоров'я, бадьорості, оптимізму,
розуміння й достатку.**

**З днем народження вітаєм,
Від всього серця ми бажаєм
Щастя, радості, добра,
Здоров'я, успіхів, тепла,
Благополуччя та достатку,
Щоб справи всі були в порядку.
Хай усміхається життя
Та буде кращим майбуття.
Усмішок глибоких, як дно океану,
Й міцного кохання – без меж
і обману.**

Марія Гусаренко не цуралася «чоловічої» роботи: працювала у шахті й на тракторі

У мальовничому селі Балаклія на пагорбі обабіч крутого узвозу самотньо стоїть чисто вибілена хатинка. У хвіртку на подвір'я може зайти кожен: ніякої заціпки на ній немає, а огорожа садиби суто символічна – зі старого дерев'яного паркану...

Саму хазяйку обійстя, довго гукаючи, ми знайшли в кімнаті: Марія Михайлівна прилягла зморена на ліжко й задрімала. Негаразди з погодою додають гіпертонікам проблем зі здоров'ям: давить під серцем, стрибає тиск... Та й роки вже беруть своє: цього року Марії Михайлівні виповнилося 85.

Вона народилася в Балаклії в сім'ї колгоспників у перший день 1935 року. У батьків було троє дітей, усі донечки, вона – наймолодша. Старші сестри померли молодими під час голодомору 1946-47 років. Мати змолоду стала інвалідом: застудилася, вимочуючи коноплі в холодній воді, хвороба дала ускладнення на ноги. Батько теж втратив здоров'я на фронті, але повернувся живим, із численними нагородами. Тож обов'язки з догляду за хворими батьками лягли на юну Марію.

То був час, коли селянство, переживши страшну війну, залишалося найбезправнішою верствою радянського суспільства. Держава знайшла найефективніший засіб для вирішення економічних проблем: примусова безоплатна (або низькооплачувана) праця в колгоспі. Люди змушені були щодня працювати в колективному господарстві, а невелика присадибна ділянка (як правило, не більше 50 соток землі), обкладалася непосильними податками. Ще за законом від 1939 року оподатковувалися вся орна земля, кожна тварина, яка була у власності колгоспника, кожне плодове дерево. Селяни зобов'язані були постачати державі м'ясо, масло, зерно, картоплю, яйця. За це, правда, були встановлені тверді мінімальні ціни, але почасті вони були меншими за собівартість продукції. А податки для сім'ї іноді перевищували ту оплату за трудові, яку селяни одержували в колгоспі.

Селяни, які не виконали мінімуму трудових і не сплатили вчасно податків, могли бути виселеними з села. Щоб посилити шантаж і залякування, рішення про виселення приймалося на зборах колгоспників, де місцеві активісти під контролем районного начальства вирішували питання про виселення тих, хто «підриває колгоспне виробництво».

Молодь виїжджала із сіл на заробітки в Приморський край, на Кубань, Донбас.

Марія, щоб якось допомогти сім'ї, заробити гроші, після школи пішла працювати на залізницю. Але там платили мало. Тож невдовзі вона розрахувалася й поїхала в

М. М. Гусаренко.

Донецьку область, у Харцизьк. Тоді активно відбудовувалися заводи, вугільні шахти, Харцизьк став регіональним центром вугільної промисловості, й молода дівчина вирішила спробувати свої сили в нелегкій шахтарській праці.

– **Попрацювала я спочатку на трубному заводі, а потім у шахту полізла**, – розповідає Марія Михайлівна. – **Треба ж було якось гроші заробляти. А на шахті платили непогано...**

Після смерті Сталіна у 1953-му податковий тиск на селян послабшав. Заробивши трохи грошей, Марія повернулася додому,

працювала на свинарнику. Але треба було піднімати зернове господарство, замінити на комбайнах і тракторах чоловіків, які не повернулися з війни. Тож країною лунав заклик відомої трактористки Паші Ангеліної: «Дівчата, на трактор!».

Батько Марії був знаним на весь район передовиком-комбайнером. Чи могла вона, дочка знаменитого комбайнера-фронтовика, не відгукнутися на всеосязний призов? Марія закінчила курси комбайнерів, потім вивчилася й на тракториста, і чимало років провела за штурвалом «залізних коней», розорюючи поля, сіючи хліб, збираючи комбайном урожай.

Уже в зрілому віці зійшлася вона з хорошою людиною – Григорієм Яковичем, який був удівцем та мав двох дітей.

– **Жили ми – душа в душу, виховували його дівчат, які стали для мене рідними, вели спільне господарство. Дванадцять років, як його вже немає**, – із сумом згадує Марія Михайлівна і показує портрет чоловіка у рамці над столом. – **А дочка Ірина у Донецьку залишилася, сказала, що до мене не приїде...**

Вона дуже любила людей, цінувала живе спілкування, раділа, коли до неї приходив хтось із односельців: просто поговорити, посидіти, згадати минуле... Зараз старенька зовсім заслабла, насилу із двома цівками виходить надвір кинути курям зерна. Доглядає літню жінку Олександр Григорович Бобир і соцпрацівниця Ірина Миколаївна Мостова, яку Марія Михайлівна знала ще з дитинства.

Поратися по господарству їй допомагають Наталія Миколаївна Педан разом із чоловіком Віктором Васильовичем.

– **Зовсім невгодна я стала**, – жаліється бабуса. – **Газети не читаю, телевізора не дивлюся, бо очі не бачать. Наталка мені їсти варить, іноді по трічці на день приносить. Добрі люди завжди поряд...**

Старість – не радість. У кожного з ветеранів по різному склалася доля...

М. М. Гусаренко ніколи не шукала в житті легкої дороги, вона прожила життя не для себе, а для людей – чесно, відкрито, з повною віддачею. Низький уклін Вам, шановна Марія Михайлівна, від громади, нехай Вам буде підтримкою те, що люди Вас люблять і поважають.

Сергій МИКОЛЕНКО.

У бібліотеці на вас завжди чекають

Щороку 30 вересня в Україні відзначають Всеукраїнський день бібліотек. Це свято з'явилося в нашому календарі 1998 року. Воно свідчить про глибоку повагу народу до своєї духовної спадщини, освіти, науки і культури. А також про визнання історичної ролі бібліотеки в житті суспільства. Історія ж самої бібліотеки йде з глибини віків – від першої бібліотеки Ярослава Мудрого і аж до комп'ютерного сьогодення. Але книжка лишається основою основ.

Сьогодні на території нашої держави налічується понад 40 тис. бібліотек. Однією з них є і наша маленька, але затишна – Подільська сільська бібліотека-філія.

Тепер суспільство більше орієнтується на сучасні методи здобуття знань, в основному працюючи в інформаційному просторі інтернету. Тож і читачка нашої бібліотеки

Ольга Григорівна Яйчун і Оля Даценко – активні читачі Подільської бібліотеки.

брала участь в онлайн конкурсі. Молдавчук Світлана, учениця 8 класу Подільської ЗОШ І-ІІ ступенів, представляла читацьку родину нашої громади на обласному етапі Всеукраїнського конкурсу «Лідер читання 2020». Завдяки дружній підтримці вона набрала найбільше онлайн голосів і зайняла 1 місце. Вітаємо Світлану з перемогою!

Та незважаючи на широке розповсюдження і захоплення комп'ютерними технологіями, книжка в паперовому вигляді все ж залишається цікавим і доступним джерелом знань і захоплень. Вона об'єднує людей та їхні інтереси, дозволяє людям поважного віку не бути самотніми. Активною читачкою нашої бібліотеки є Яйчун Ольга Григорівна, для якої читання стало найулюбленішим заняттям, за яким і час минає цікавіше, і спогади минулого стають яскравішими.

Любов до читання прививається, звичайно, з дитинства. Школярі, студенти теж є активними читачами бібліотеки. А як приємно спостерігати за найменшими читачами, такими як Даценко Оля. Вона часто відвідує бібліотеку, з цікавістю переглядає сторінки дитячих книг. І хоча ще не школярка, але вже знає абетку і вчиться читати по складах, щоб незабаром самостійно читати улюблені книжечки.

Тож скільки б не було вам років, подружтесь з книгами. Вони правдиві й не лукаві, несуть нам тисячолітню мудрість, уміють у людських душах скрезувати кригу та проганяти страх. Приходьте до бібліотеки. Там на вас чекають!

Тетяна ТРИПУТЕНЬ,
бібліотекар Подільської сільської
бібліотеки-філії.